

Desktop systémy Microsoft Windows

IW1/XMW1 2016/2017

Jan Fiedor

ifiedor@fit.vutbr.cz

Fakulta Informačních Technologií

Vysoké Učení Technické v Brně

Božetěchova 2, 612 66 Brno

Revize 1. 11. 2016

Sdílení a zabezpečení prostředků

Sdílení prostředků

- Domácí skupiny
- Sdílení souborů
 - Sdílené adresáře
 - Knihovny
- Sdílení tiskáren
- Soubory offline

Povolení sdílení prostředků

- Na úrovni síťových profilů (v části pokročilých nastavení sdílení)
 - Povolit Sdílení souborů a tiskáren
- Na úrovni síťových rozhraní (ve vlastnostech jednotlivých síťových rozhraní)
 - Povolit Sdílení souborů a tiskáren v síti Microsoft
 - Povolit Klient sítě Microsoft

Nastavení sdílení pro profil a adaptér

The image shows two overlapping Windows windows. The background window is titled "Pokročilé nastavení sdílení" (Advanced sharing settings) and is open to the "Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily" (Change sharing options for different network profiles) section. It shows settings for "Privátní" (Private) and "Host nebo veřejný (aktuální profil)" (Home or work (current profile)) profiles. The "Sdílení souborů a tiskáren" (File and printer sharing) section is highlighted with a blue box, showing the "Vypnout sdílení souborů a tiskáren" (Turn off file and printer sharing) option selected. The foreground window is titled "Ethernet - vlastnosti" (Ethernet - properties) and is open to the "Sdílení" (Sharing) tab. It shows the network adapter "Killer e2200 Gigabit Ethernet Controller (NDIS 6.30)" and a list of services used by the connection. The "Sdílení souborů a tiskáren v sítích Microsoft" (Microsoft file and printer sharing) service is highlighted with a blue box and has its checkbox checked. Other services like "Klient sítě Microsoft" (Microsoft network client) and "Plánovač paketů technologie QoS" (QoS packet scheduler) are also checked. The "OK" button is visible at the bottom right of the foreground window.

Pokročilé nastavení sdílení

Centrum síťových připojení a sdílení > Pokročilé nastavení sdílení

Soubor Upravit Zobrazit Nástroje Nápověda

Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily

Systém Windows vytvoří samostatný síťový profil pro každou používanou síť. Každý profil má specifické možnosti.

Privátní

Host nebo veřejný (aktuální profil)

Zjišťování sítě

Pokud je zapnuto zjišťování sítě, bude možné z tohoto počítače vidět tento počítač také bude viditelný pro jiné počítače v síti.

Zapnout zjišťování sítě

Vypnout zjišťování sítě

Sdílení souborů a tiskáren

Je-li zapnuto sdílení souborů a tiskáren, mohou mít uživatelé v síti přístup ke sdíleným z tohoto počítače.

Zapnout sdílení souborů a tiskáren

Vypnout sdílení souborů a tiskáren

Všechny sítě

Ethernet - vlastnosti

Sítě **Ověřování** Sdílení

Připojit pomocí:

Killer e2200 Gigabit Ethernet Controller (NDIS 6.30)

Konfigurovat...

Toto připojení používá následující položky:

- Klient sítě Microsoft
- Qualcomm Atheros Bandwidth Control
- COMODO Internet Security Firewall Driver
- Plánovač paketů technologie QoS
- Sdílení souborů a tiskáren v sítích Microsoft**
- Rozšiřitelný virtuální přepínač technologie Hyper-V
- Protokol multiplexoru pro síťový adaptér od společnosti

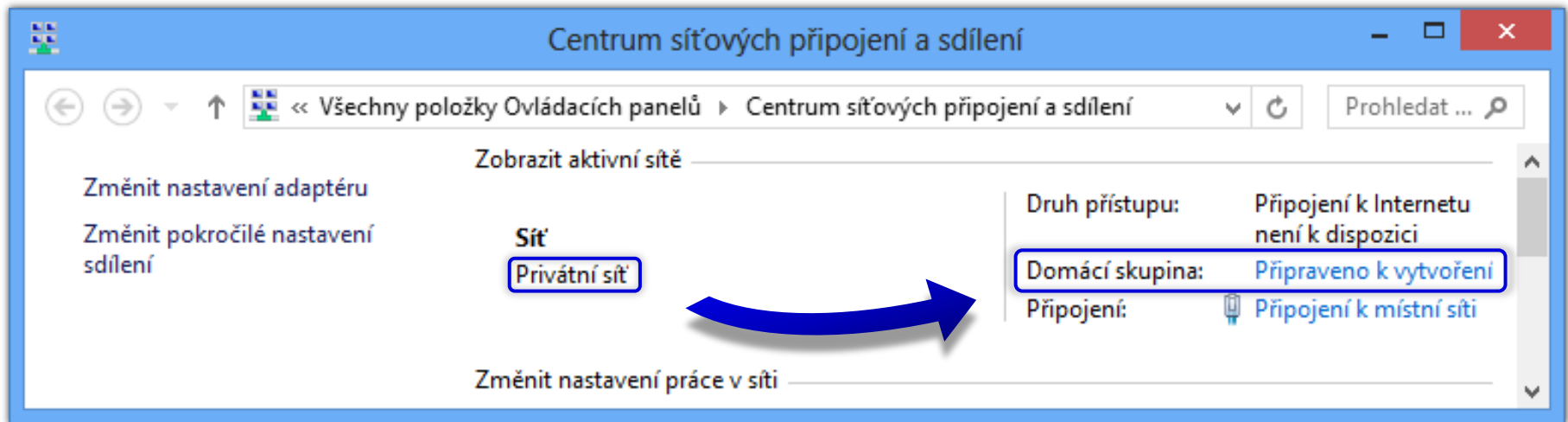
Nainstalovat... **Odinstalovat** **Vlastnosti**

OK **Storno**

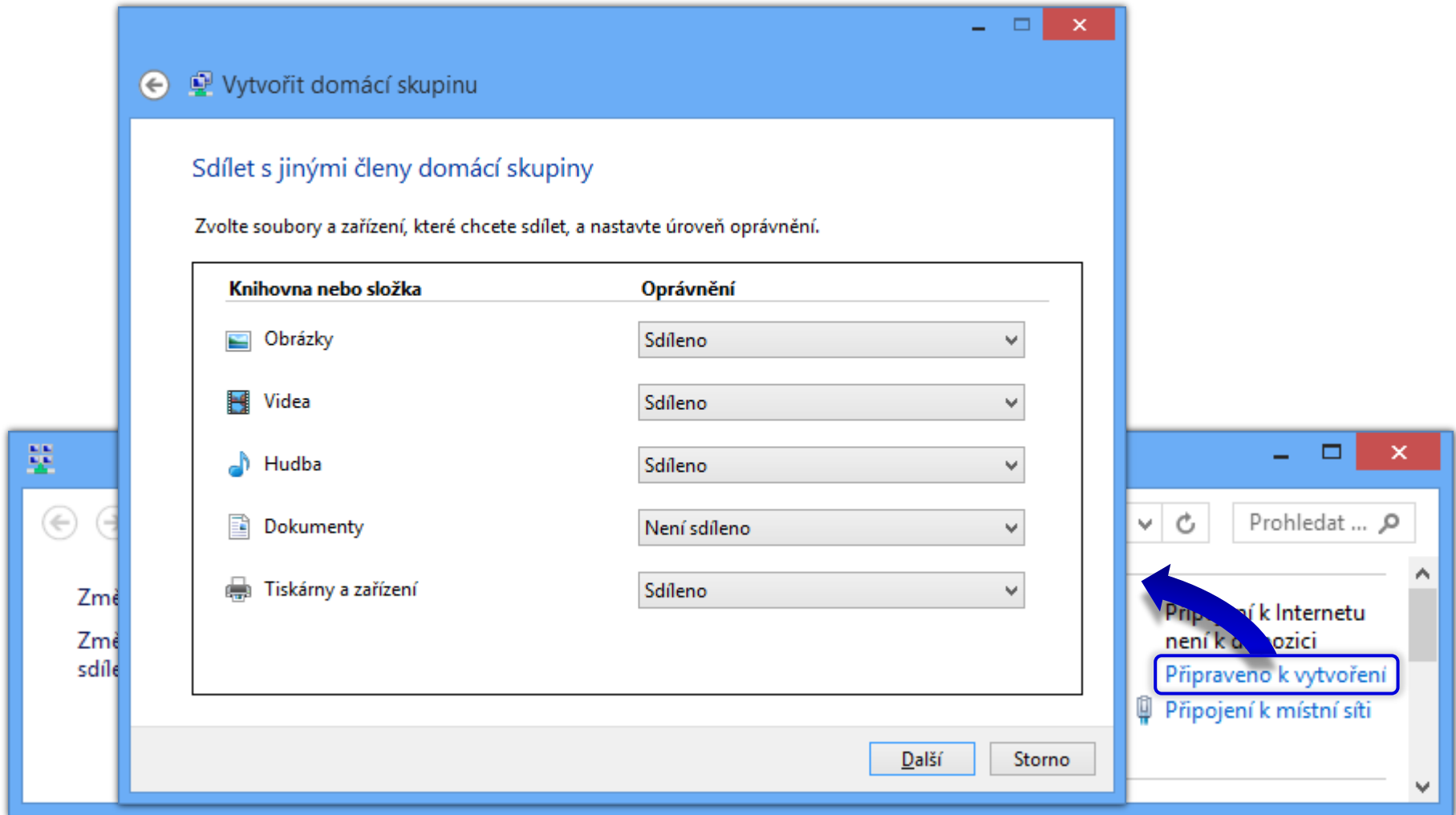
Uložit změny **Storno**

Domácí skupiny (HomeGroups)

- Umožňují jednoduché sdílení souborů a tiskáren v systémech Windows 7 a novějších
 - Povolení vyžaduje oprávnění správce
 - Co sdílet si volí jednotliví uživatelé
- Dostupné pouze v privátní síti

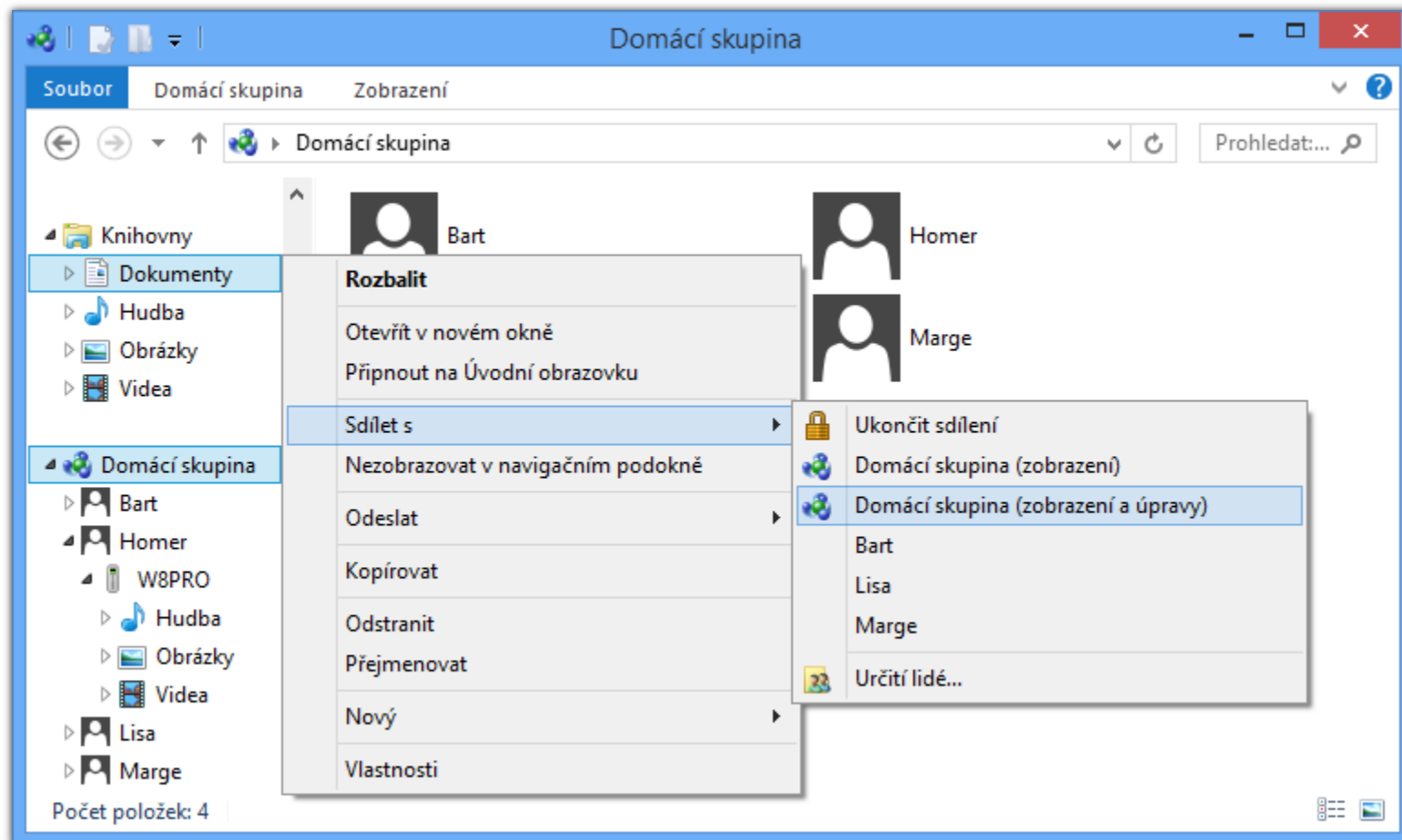
Vytvoření domácí skupiny

Připojení a přístup k domácí skupině

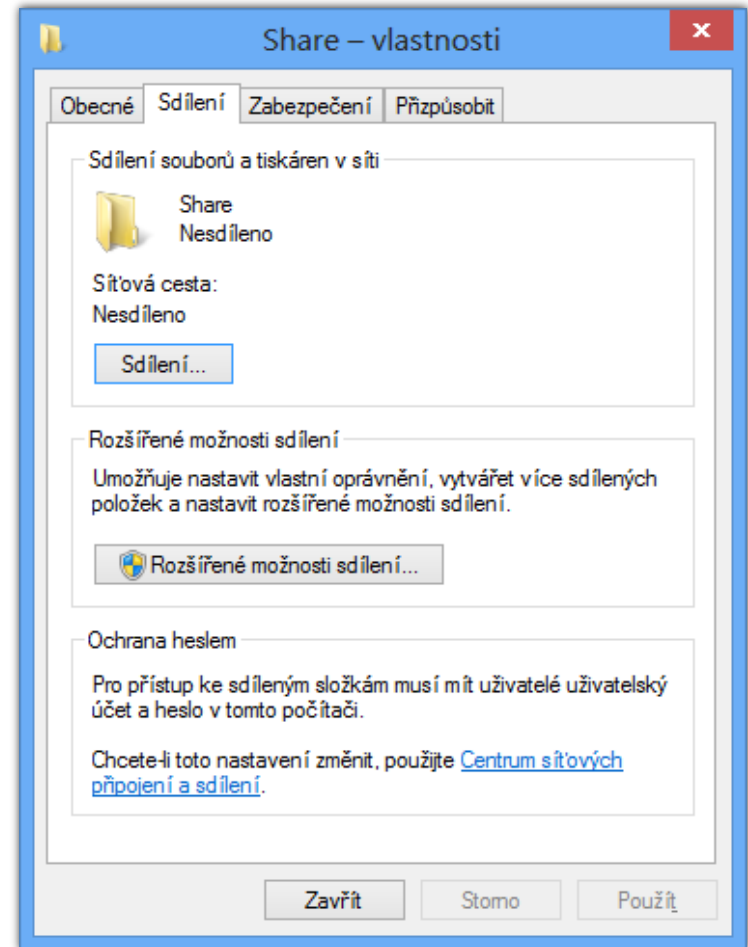
- Připojení k domácí skupině
 - Přes Centrum síťových připojení a sdílení
 - Pro připojení je vyžadováno sdílené heslo
- Přístup k domácí skupině
 - Přes průzkumníka Windows (samostatný uzel)
 - Rozlišovány na základě uživatele a počítače
 - Dostupné vždy když běží daný počítač (i pokud není přihlášen konkrétní uživatel)
 - K přístupu lze použít vlastní nebo sdílený účet

Sdílení adresářů v domácí skupině

Sdílené adresáře (Shared Folders)

- Povolení a nastavení ve vlastnostech adresáře (záložka sdílení)
- 2 typy sdílení
 - Jednoduché (*simple*) sdílení
 - Pokročilé (*advanced*) sdílení

Jednoduché sdílení adresářů

- Rozlišuje 3 typy oprávnění (nastavuje vlastník)
 - Čtení (zahrnuje i spouštění)
 - Čtení/zápis (zahrnuje i úpravy a mazání)
 - Vlastník (nelze nastavit, přiřazeno automaticky účtu uživatele, jenž daný adresář nasdílel)
- Oprávnění lze nastavovat pouze
 - Lokálním uživatelům
 - Lokálním skupinám Everyone a Domácí skupina
 - Doménovým skupinám a uživatelům

Nastavení jednoduchého sdílení

The image shows two overlapping windows from Windows 7. The background window is the 'Share - vlastnosti' (Share - properties) window for a folder named 'Share'. It has tabs for 'Obecné', 'Sdílení', 'Zabezpečení', and 'Příspěvek'. The 'Sdílení' tab is active, showing 'Sdílení souborů a tiskáren v síti' (Network sharing and printing) with a folder icon labeled 'Share Nesdíleno'. Below it, the network path is 'Nesdíleno' and there is a 'Sdílení...' button. A blue arrow points from this button to the foreground window.

The foreground window is the 'Sdílení souborů' (Share files) dialog box. It has a title bar with a back arrow and the text 'Sdílení souborů'. The main text says 'Zvolte osoby pro sdílení.' (Choose people to share with.) and 'Zadejte jméno a klikněte na tlačítko Přidat nebo uživatele vyhledejte kliknutím na šipku.' (Enter a name and click the Add button or find a user by clicking the arrow.) There is a search box with a dropdown arrow and a 'Přidat' button. Below this is a table of users and their permissions:

Jméno	Úroveň oprávnění
Bart	Čtení/zápis ▾
Domácí skupina	Čtení ▾
Everyone	Čtení ▾
Homer	Vlastník
Lisa	Čtení/zápis ▾
Marge	Čtení ▾

A context menu is open over the 'Marge' row, showing options: 'Čtení' (checked), 'Čtení/zápis', and 'Odebrat'. At the bottom of the dialog are 'Sdílet' and 'Storno' buttons. A link 'Problémy se sdílením' is also visible.

Pokročilé sdílení adresářů

- Rozlišuje 3 typy oprávnění
 - Číst (zahrnuje i spouštění)
 - Změnit (čtení + zápis, úpravy a mazání)
 - Úplné řízení (možnost nastavovat oprávnění)
- Oprávnění lze nastavovat
 - Lokálním i doménovým uživatelům a skupinám
- Možnost limitování počtu připojeným uživatelů
 - Maximum uživatelů je **20** (omezení Windows 8/10)
- Podpora souborů offline (*offline files*)

Nastavení pokročilého sdílení

The image shows a sequence of steps to configure advanced sharing in Windows. It features three overlapping windows:

- Share – vlastnosti:** The 'Sdílení' tab is active, showing the share name 'Share' and network path. A blue arrow points from the 'Sdílení...' button to the 'Rozšířené možnosti sdílení' section.
- Rozšířené možnosti sdílení:** This dialog box is open, with the 'Sdílet tuto složku' checkbox checked. The 'Název sdílené složky' is 'Share'. The 'Omezit počet současných uživatelů na:' is set to 20. A blue box highlights the 'Oprávnění' button.
- Oprávnění pro Share:** This dialog box is open, showing the 'Oprávnění ke sdílení' tab. The 'Simpsons (W8PRO\Simpsons)' group is selected. The permissions table is as follows:

Oprávnění pro Simpsons	Povolit	Odepřít
Úplné řízení	☐	☐
Změnit	☒	☐
Číst	☒	☐

 A blue dashed arrow points from the 'Oprávnění' button in the previous dialog to the 'OK' button in this one.

Skryté sdílené adresáře

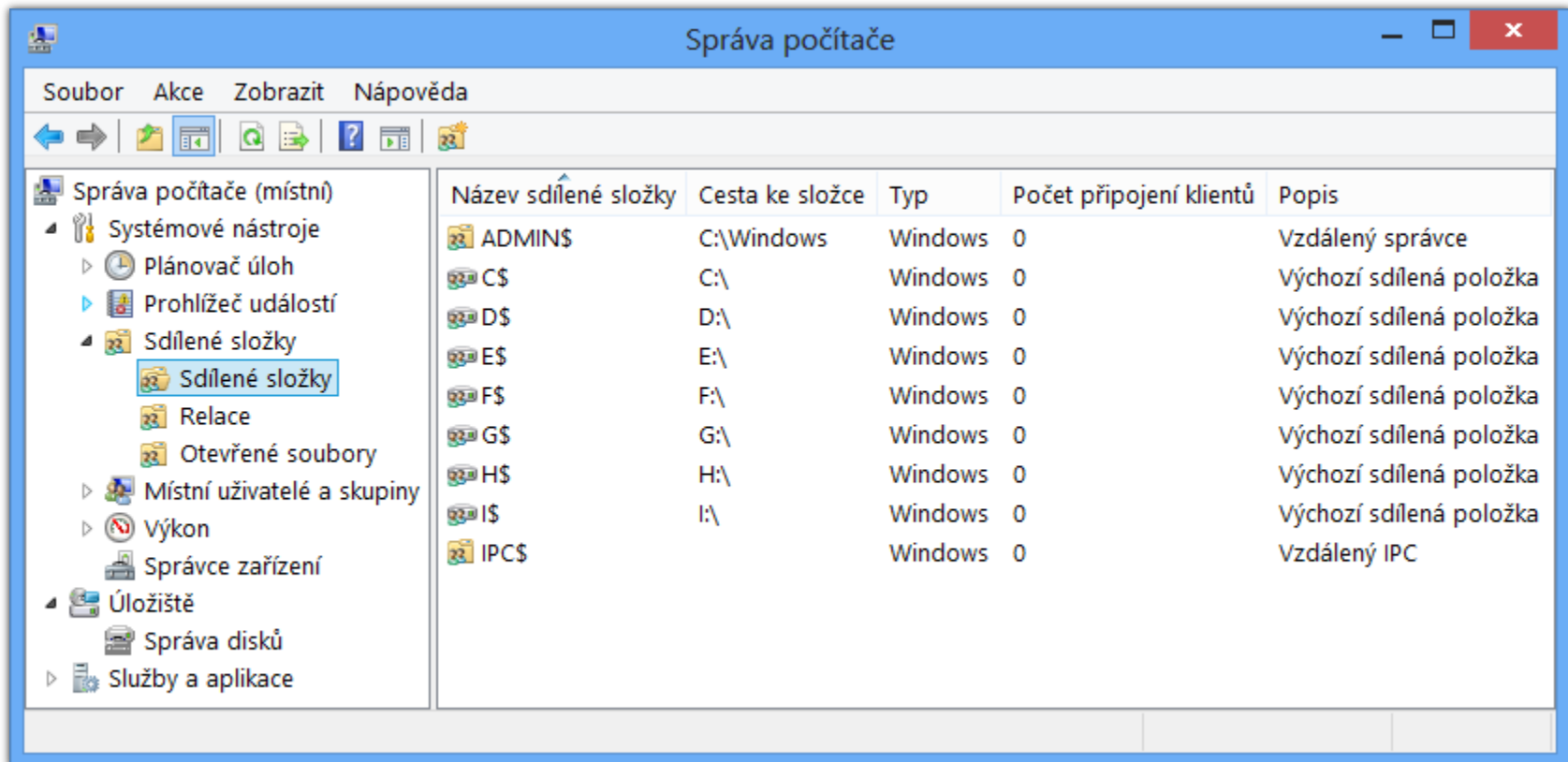
- Název ukončen znakem \$ (např. **C\$**)
- Nejsou viditelné při prohledávání sítě
 - Jsou přístupné pomocí UNC cesty
- UNC (*Uniform Naming Convention*) cesta
 - Popis umístění sdíleného prostředku na síti
 - Obecný tvar **\\<server>\<sdílení>\<prostředek>**
 - Prostředkem může být např. adresář, soubor nebo tiskárna

Speciální sdílené adresáře

- Vytvářeny automaticky systémem Windows
 - Vždy skryté
 - Přístupné pouze uživatelům s oprávněními správce
- **ADMIN\$**
 - Sdílení kořenového adresáře systému Windows
- **IPC\$** (*Inter Process Communication*)
 - Sdílení souborů mezi počítači při komunikaci procesů
- **<jednotka>\$** pro každý připojený oddíl disku
 - Sdílení kořenového adresáře oddílu disku

Správa pomocí MMC konzole

- Spuštění příkazem **compmgmt.msc** nebo přes Ovládací panely (sekce Nástroje pro správu)

Správa pomocí příkazové řádky

- Vypsání seznamu sdílených adresářů na počítači
 - **net share**
- Vypsání informací o sdíleném adresáři
 - **net share <název>**
- Vytvoření nového sdíleného adresáře
 - **net share <název>=<cesta-k-adresáři>**
[/users:<limit> | /unlimited]
[/grant:<uživatel>,{read | change | full}]
 - Název sdílení musí být unikátní v rámci počítače
 - Limit pro počet připojených uživatelů nesmí být **0**

Knihovny (Libraries)

- Virtuální adresáře zahrnující jiné adresáře
 - Tvořeny odkazy na (lokální nebo síťové) adresáře
 - Fyzicky XML soubory s příponou **.library-ms**
- Přístup a správa pomocí průzkumníka Windows
 - Definice obsažených adresářů (a výchozího adresáře pro ukládání dat) ve vlastnostech dané knihovny
- Možnost optimalizace pro konkrétní typy dat
- Možnost sdílení (normálně nebo v rámci domácí skupiny)

Přístup ke knihovnám a jejich správa

The image shows a Windows Explorer window with the 'Knihovny' (Libraries) view. The 'Dokumenty' (Documents) library is selected, and a context menu is open over it. The 'Vlastnosti' (Properties) option is highlighted. A blue arrow points from the 'Vlastnosti' option in the context menu to the 'Dokumenty - vlastnosti' dialog box on the right.

The 'Dokumenty - vlastnosti' dialog box shows the following settings:

- Umístění knihoven:**
 - Dokumenty (C:\Users\John)
 - Veřejné dokumenty (C:\Users\Veřejné)
 - Docs (G:\Dev)
 - Books (H:)** (highlighted)
- Nastavit umístění pro ukládání:** [Nastavit umístění pro ukládání] [Přidat...]
- Nastavit veřejné umístění pro ukládání:** [Nastavit veřejné umístění pro ukládání] [Odstranit]
- Optimalizovat tuto knihovnu pro:** [Dokumenty]
- Velikost souborů v knihovně:** 9,90 GB
- Atributy:**
 - Zobrazeno v navigačním podokně
 - Sdíleno
- Změnit ikonu knihovny...** [Změnit ikonu knihovny...]
- Obnovit výchozí** [Obnovit výchozí]

Buttons at the bottom: [OK] [Storno] [Použít]

Sdílení tiskáren

- Nastavení ve vlastnostech tiskárny
- 3 základní typy oprávnění
 - Tisk (a správa vlastních dokumentů v tiskové frontě)
 - Správa této tiskárny (změna nastavení a oprávnění tiskárny, sdílení tiskárny, pozastavení tiskárny, ...)
 - Správa dokumentů (správa veškerých dokumentů v tiskové frontě)
- Možnost dodat ovladače pro starší systémy
 - Automatické stažení a instalace při přidání tiskárny

Soubory offline (Offline Files)

- Umožňují přistupovat k souborům v síti i bez připojení k této síti
 - Kešování souborů na lokálním počítači
 - Synchronizace souborů při opětovném připojení
- K dispozici pouze u edicí Pro a Enterprise
- Možnost šifrování dat ve vyrovnávací paměti

Povolení a nastavení souborů offline

- Povolení souborů offline v Centru synchronizace
- Výběr souborů, jenž budou k dispozici offline
 - Manuálně pomocí průzkumníka Windows
 - Musí být podporovány (resp. povoleny) na úrovni adresáře v rozšířených možnostech sdílení
 - Automaticky povolením na úrovni adresáře
 - Centrálně pomocí zásad skupiny
- Vyloučení jednotlivých typů souborů
 - Centrálně pomocí zásad skupiny

Globální povolení souborů offline

The image shows a Windows Sync Center window titled "Centrum synchronizace". The address bar indicates the path: "Ovládací panely > Všechny položky Ovládacích panelů > Centrum synchronizace". The main content area is partially obscured by a dialog box titled "Offline soubory".

In the background window, the left sidebar contains the following items:

- Hlavní ovládací panel
- Udržovat informace s...
- Zobrazit konflikty synchronizace
- Zobrazit výsledky synchronizace
- Nastavit nová synchronizační partnerství
- Spravovat offline soubory** (highlighted with a blue box)

The "Offline soubory" dialog box has the following content:

Obecné

Pomocí offline souborů lze v místním počítači uchovávat kopie souborů uložených v síti. To umožňuje pracovat s nimi i v době, kdy nejste připojeni nebo server není dostupný.

Povolit offline soubory

Funkce Offline soubory je právě zakázána.

Centrum synchronizace použijte v případě, že chcete spustit synchronizaci offline souborů nebo vyhledat konflikty synchronizace.

[Informace o offline souborech](#)

A large blue arrow points from the "Spravovat offline soubory" button in the background window to the "Offline soubory" dialog box.

Povolení na úrovni sdíleného adresáře

The image shows two overlapping Windows dialog boxes. The background dialog is titled "Rozšířené možnosti sdílení" (Advanced sharing options) and has the "Sdílet tuto složku" (Share this folder) checkbox checked. The "Název sdílené složky:" (Share name) field contains "Share". Below it are "Přidat" (Add) and "Odebrat" (Remove) buttons. The "Omezit počet současných uživatelů na:" (Limit the number of simultaneous users) field is empty. The "Komentáře:" (Comments) field is also empty. At the bottom are "Oprávnění" (Permissions) and "Mezipaměť" (Cache) buttons, and "OK" and "Storno" (Cancel) buttons. A blue arrow points from the "Mezipaměť" button to the foreground dialog.

The foreground dialog is titled "Nastavení pro offline režim" (Offline settings) and contains the following text and options:

Můžete určit, zda a jak bude obsah sdílené složky dostupný uživatelům pracujícím v offline režimu.

- Pouze soubory a programy určené uživateli jsou k dispozici offline.
- Žádné soubory ani programy ze sdílené složky nejsou k dispozici offline.
- Všechny soubory a programy otevřené uživateli ze sdílené složky jsou automaticky k dispozici offline.

Optimalizovat pro výkonost

 Před výběrem této možnosti vyhledejte podrobnosti v nápovědě.

Další informace o ukládání do mezipaměti naleznete v tématu [Konfigurace dostupnosti v offline režimu pro sdílenou složku](#).

At the bottom are "OK" and "Storno" buttons.

Režimy souborů offline (1)

- Online režim
 - Čtení z vyrovnávací paměti (*cache*), zápis do sdílení
 - Synchronizace prováděna automaticky
- Automatický offline režim
 - Čtení a zápis do vyrovnávací paměti (*cache*)
 - Ověřování připojení do sítě co 2 minuty

Režimy souborů offline (2)

- Manuální offline režim
 - Čtení a zápis do vyrovnávací paměti (*cache*)
 - Ověřování neprobíhá
 - Zapnutí / vypnutí v průzkumníkovi Windows
- Režim pomalé linky (*slow-link*)
 - Čtení a zápis do vyrovnávací paměti (*cache*)
 - Povolen automaticky při pomalém připojení do sítě (práh lze nastavit v zásadách skupiny)
 - Pouze manuální synchronizace

Synchronizace

- Probíhá automaticky nebo manuálně
- Řešení konfliktů při synchronizaci
 - Ponechání lokální verze (přepsání verze ve sdílení)
 - Ponechání verze ve sdílení (přepsání lokální verze)
 - Ponechání obou verzí (přejmenování lokální verze)

Řešení konfliktů při synchronizaci

Konflikty

Centrum synchronizace > Konflikty

Soubor Upravit Zobrazit Nástroje Nápověda

Hlavní ovládací panel

Zobrazit synchronizační partnerství

- Zobrazit konflikty synchronizace**

Zobrazit výsledky synchronizace

Nastavit nová synchronizační partnerství

Spravovat offline soubory

Tyto položky spolu kolidují a synchronizovány.

Vyberte jeden nebo více konfliktů s na tlačítko Vyřešit zobrazte podrobnosti a rozhodněte se, jak mají být vyřešeny.

Vyřešit	
Název	Datum změny
Offline soubory (1)	
offline.txt	2. 11. 2013 17:11

Zobrazit možnosti řešení...

- Ignorovat
- Vlastnosti

Vyřešení konfliktu

Klikněte na verzi, kterou chcete zachovat.
Od poslední aktualizace byly obě verze aktualizovány.

- Zachovat tuto verzi**
offline.txt
V tomto počítači
Velikost: 9 bajtů
Datum změny: 2. 11. 2013 17:13 (novější)
- Zachovat tuto verzi**
offline.txt
\\192.168.12.10\Share
Velikost: 9 bajtů
Datum změny: 2. 11. 2013 17:11
- Zachovat obě verze**
(Nejvyšší verze bude přejmenována offline (John v1).txt.)

[Jak odstranit konflikty synchronizace?](#)

Storno

Zabezpečení prostředků

- Oprávnění
 - Sdílení
 - Tiskáren
 - Souborového systému NTFS
- Šifrování
 - EFS (*Encrypted File System*)
 - BitLocker

NTFS oprávnění

- Zabezpečení na úrovni přístupů k datům
- Lze nastavovat lokálním i doménovým skupinám a uživatelům (a předdefinovaným skupinám)
 - Předdefinované skupiny Everyone a Creator Owner
 - Zahrnují všechny uživatele, resp. uživatele, jenž vlastní daný adresář nebo soubor (v době definice oprávnění)
- Nelze použít u souborových systémů FAT a FAT32
- Ověřovány i při přístupu ze sítě
- Uloženy v ACL seznamech (*Access Control Lists*)

Základní (skupiny) NTFS oprávnění

Oprávnění	Prostředek	Popis
Úplné řízení	Adresář	Zobrazení a přístup k obsahu, vytváření souborů a adresářů, změny oprávnění, odstraňování souborů a adresářů
	Soubor	Čtení, zápis, úpravy a odstraňování, změny oprávnění
Měnit	Adresář	Zobrazení a přístup k obsahu, vytváření souborů a adresářů
	Soubor	Čtení, zápis, úpravy a odstraňování
Číst a spouštět	Adresář	Přístup k obsahu (ne jeho zobrazení) a jeho spouštění
	Soubor	Přístup k souboru a jeho spouštění
Zobrazovat obsah složky	Adresář	Zobrazení obsahu
Číst	Adresář	Přístup k obsahu (ne jeho zobrazení)
	Soubor	Přístup k souboru
Zapisovat	Adresář	Vytváření souborů a adresářů (ne jejich odstraňování)
	Soubor	Zápis a úpravy (ne odstraňování)

Nastavení a změny NTFS oprávnění

- Ve vlastnostech souboru nebo adresáře (záložka Zabezpečení), případně přes příkazovou řádku
- Oprávnění může nastavovat nebo měnit
 - Uživatel nebo skupina, jenž má přiděleno oprávnění Měnit oprávnění (zahrnuto ve skupině Úplné řízení)
 - Vlastník souboru nebo adresáře
 - Ve výchozím nastavení uživatel, jenž vytvořil daný soubor nebo adresář
 - Může být kdykoliv nahrazen jiným uživatelem, jenž má oprávnění Přebírat vlastnictví (správci počítače mohou přebírat vlastnictví i bez tohoto oprávnění)

Dědičnost NTFS oprávnění

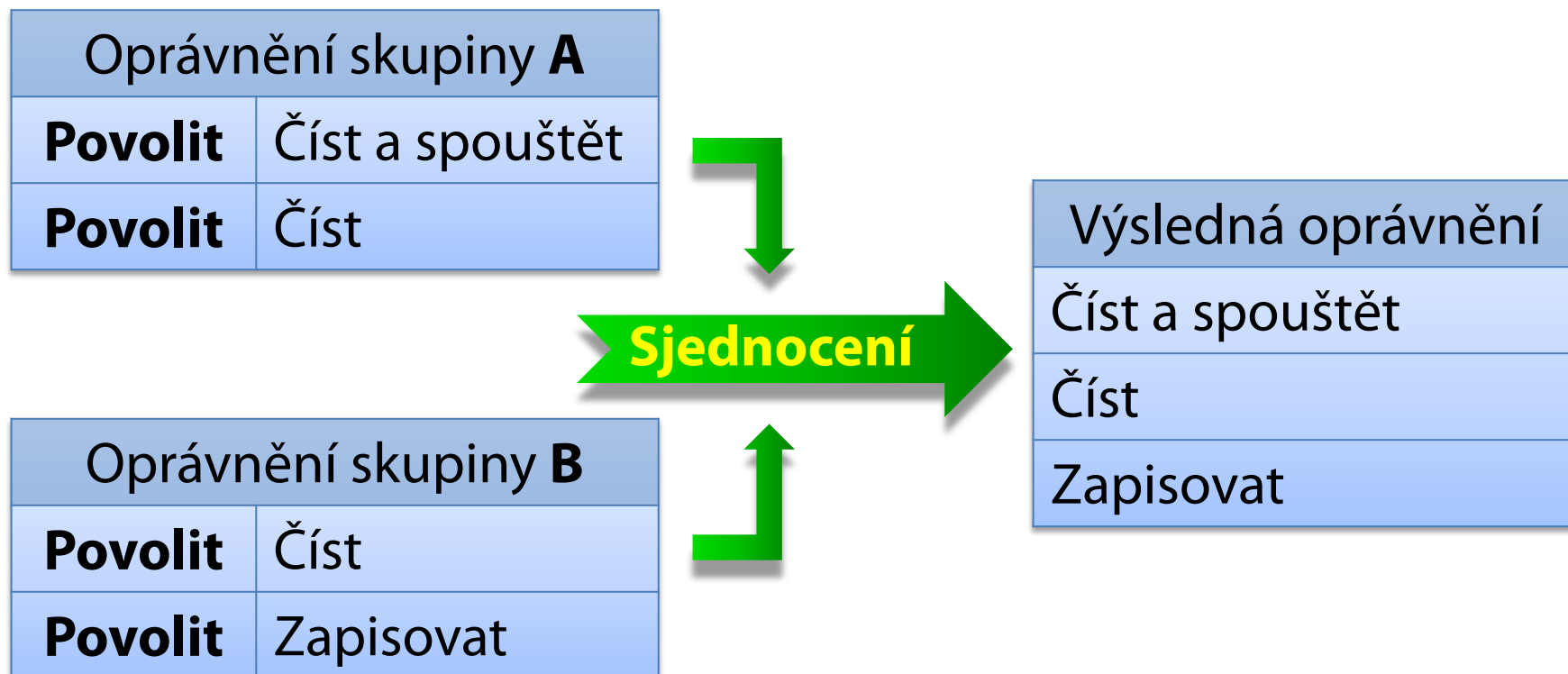
- Nově vytvářené soubory a adresáře dědí NTFS oprávnění adresáře, ve kterém byly vytvořeny
 - Zděděná oprávnění mají nižší prioritu než explicitní
- Lze zakázat ve vlastnostech souboru/adresáře
 - Zkopírování / odstranění zděděných NTFS oprávnění
- Lze vynutit dědičnost na podřízených souborech a adresářích (*child objects*)
 - Přepsání NTFS oprávnění u podřízených objektů
 - Uživatel musí být schopen měnit oprávnění

Výpočet výsledných NTFS oprávnění

- Každé oprávnění lze povolit nebo odepřít
 - Odepření má vždy vyšší prioritu (přepisuje povolení)
- Obecný algoritmus
 - 1) Vytvoř prázdnou množinu oprávnění **S**
 - 2) Přidej do **S** zděděná oprávnění, která jsou povolena pro daného uživatele nebo skupinu, jenž je členem
 - 3) Odeber z **S** zděděná oprávnění, která jsou odepřena pro daného uživatele nebo skupinu, jenž je členem
 - 4) Opakuj body 2) a 3) pro explicitní oprávnění
 - 5) Vrať oprávnění obsažená v množině **S**

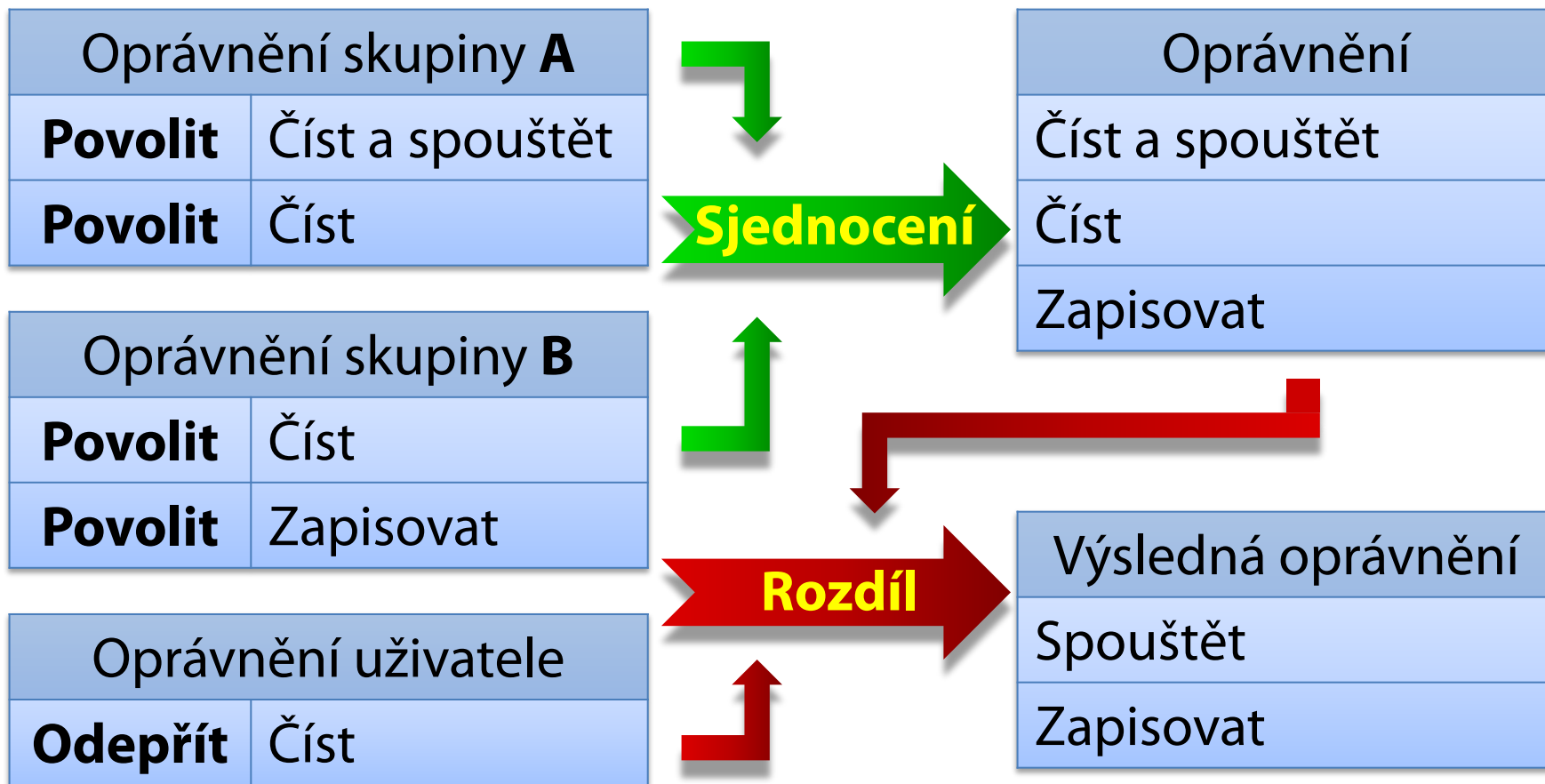
Příklad s povolením (allow) oprávnění

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

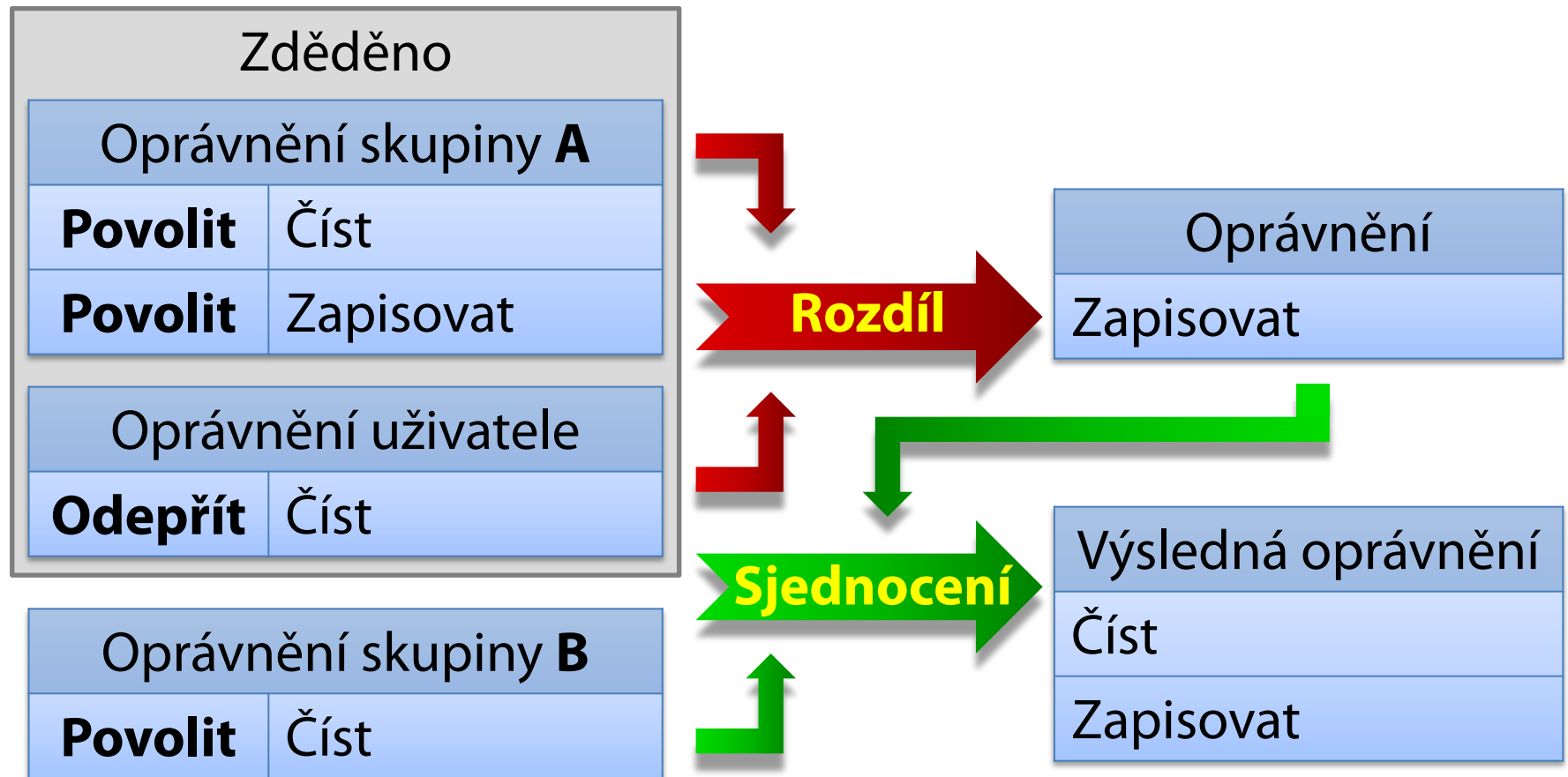
Příklad s odepřením (deny) oprávnění

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

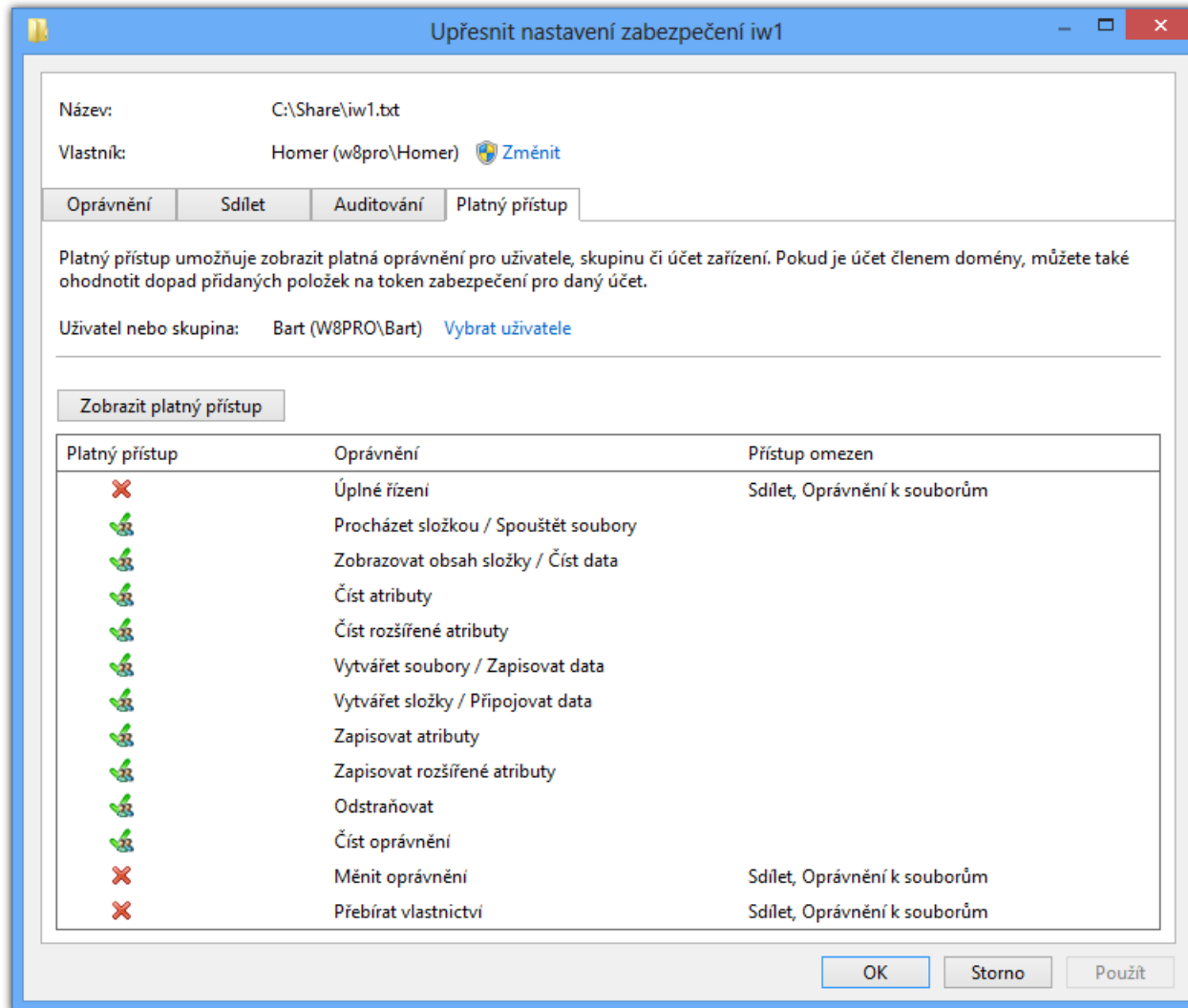

Příklad se zděděnými oprávněními

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

Zjištění výsledných NTFS oprávnění

Kopírování a přesun

- Standardní chování

	V rámci stejného oddílu	Mezi různými oddíly	Na oddíl FAT/FAT32
Přesun	Zachovává oprávnění	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Nezachovává oprávnění
Kopírování	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Nezachovává oprávnění

- Při použití nástroje **robocopy**

	V rámci stejného oddílu	Mezi různými oddíly	Na oddíl FAT/FAT32
Přesun	Zachovává oprávnění	Zachovává oprávnění	Nezachovává oprávnění
Kopírování	Zachovává oprávnění	Zachovává oprávnění	Nezachovává oprávnění

Správa pomocí příkazové řádky

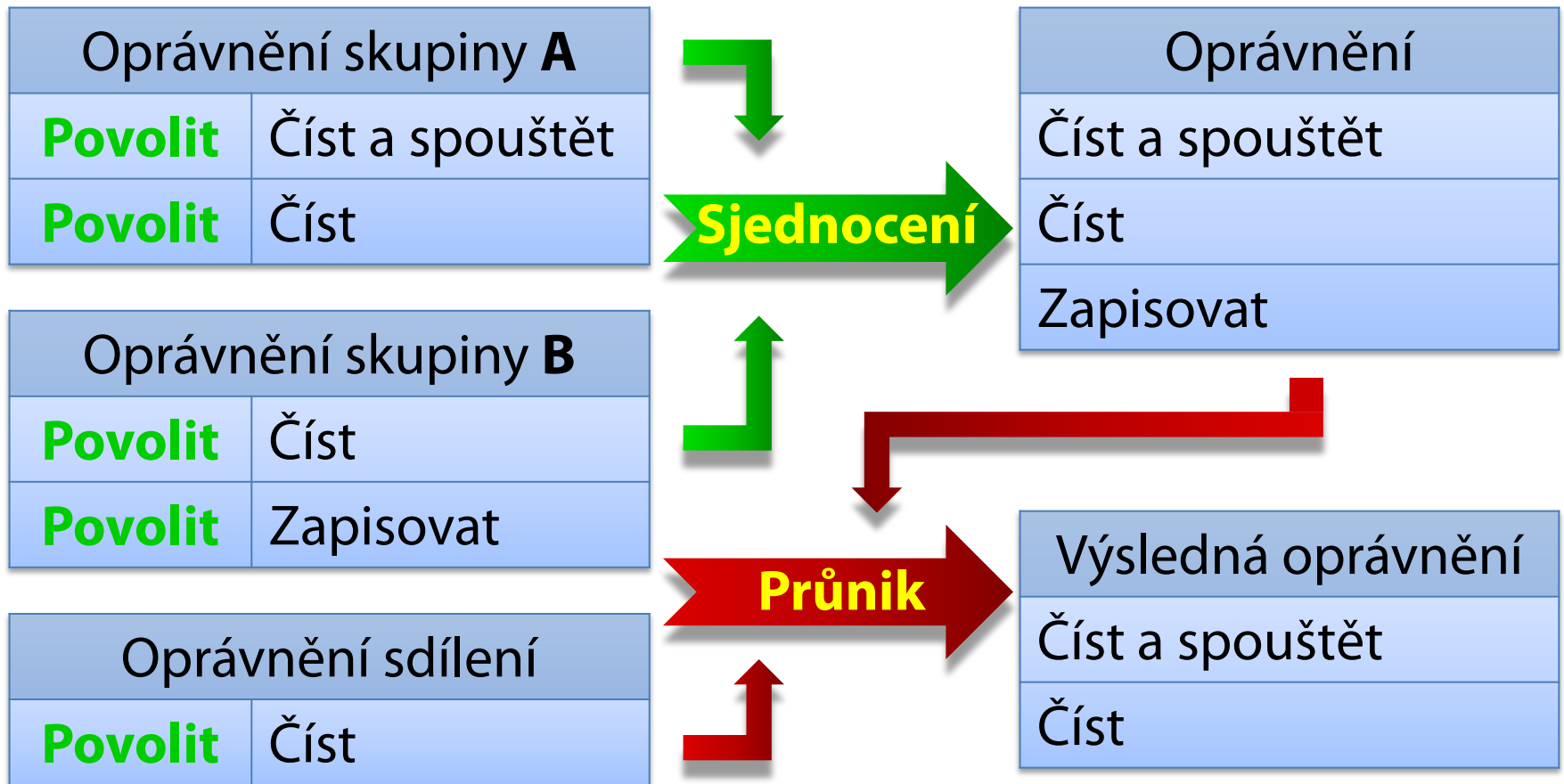
- Výpis NTFS oprávnění
 - **icacls <*soubor/adresář*>**
- Změna NTFS oprávnění
 - Povolení
 - **icacls <*soubor/adresář*> /grant <uživatel>:<oprávnění>**
 - Odepření
 - **icacls <*soubor/adresář*> /deny <uživatel>:<oprávnění>**
 - Oprávnění mohou být jak skupiny, tak konkrétní NTFS oprávnění (odděleny čárkami a uvedeny v závorce)

Vypočet oprávnění při přístupu ze sítě

- Ověřují se oprávnění sdílení i NTFS oprávnění
- Obecný algoritmus
 - 1) Vypočti množinu výsledných oprávnění sdílení
 - 2) Vypočti množinu výsledných NTFS oprávnění
 - 3) Vrať oprávnění obsažená v obou množinách

Příklad s oprávněními sdílení (share)

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

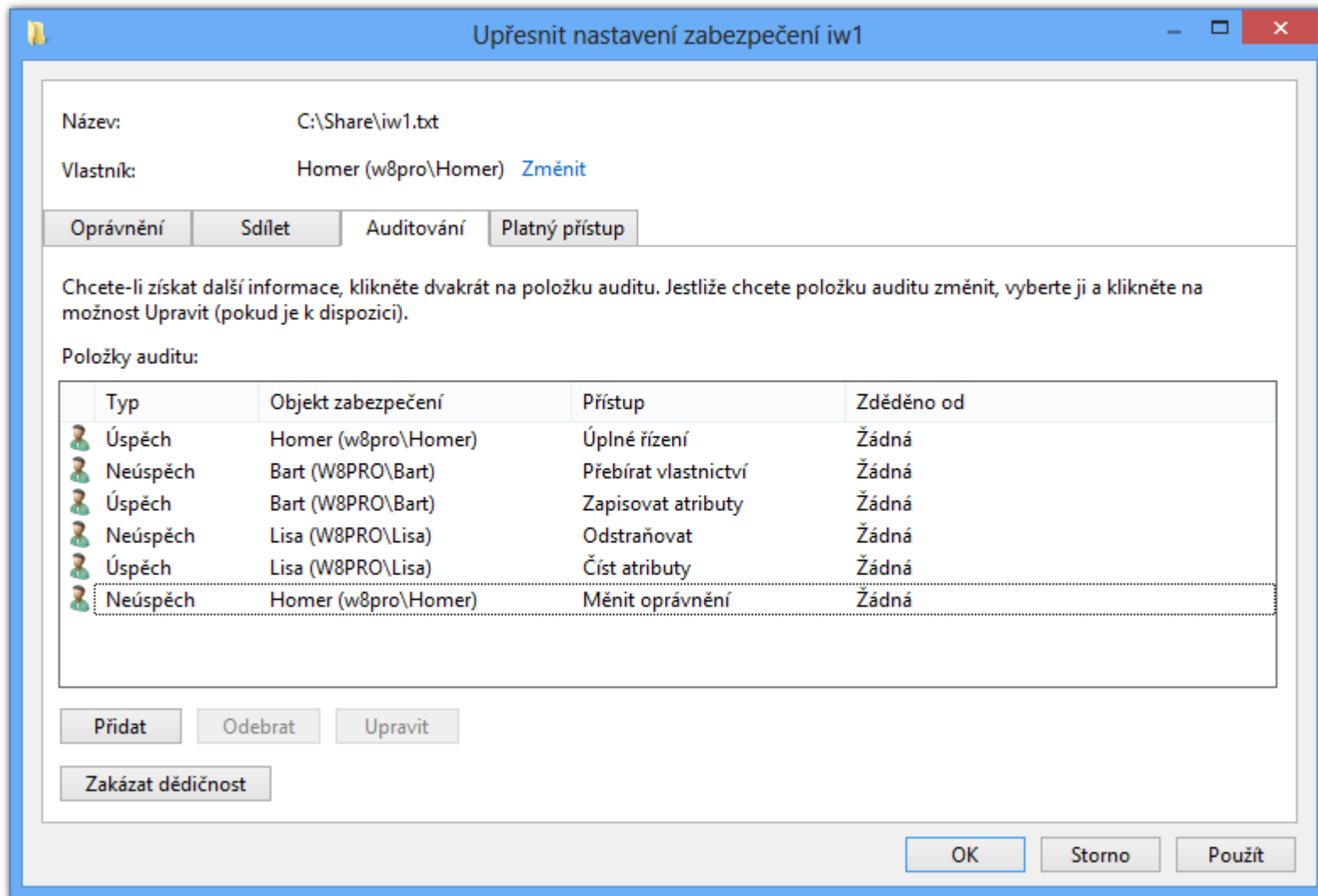
Auditování přístupu k prostředkům

- Monitorování přístupu k souborům a adresářům
 - Uložení informací o přístupech v protokolu událostí (protokol Zabezpečení)
- Povolení v zásadách skupiny
 - Zásada Auditovat přístup k objektům
 - Od Windows Vista lze povolovat auditování jednotlivých typů objektů (musí se explicitně povolit)
 - Lze monitorovat úspěšné a/nebo neúspěšné pokusy
 - Pouze umožňuje monitorovat přístup k souborům a adresářům (nespouští monitorování)

Nastavení auditování

- Nastavení ve vlastnostech jednotlivých souborů a adresářů (spuštění monitorování)
 - Výběr oprávnění, jejichž aplikace (čtení, zápis, apod.) má být monitorována a zaznamenána
 - Výběr uživatelů a skupin, kteří mají být monitorováni (pro monitorování všech uživatelů a skupin lze použít skupinu Everyone)

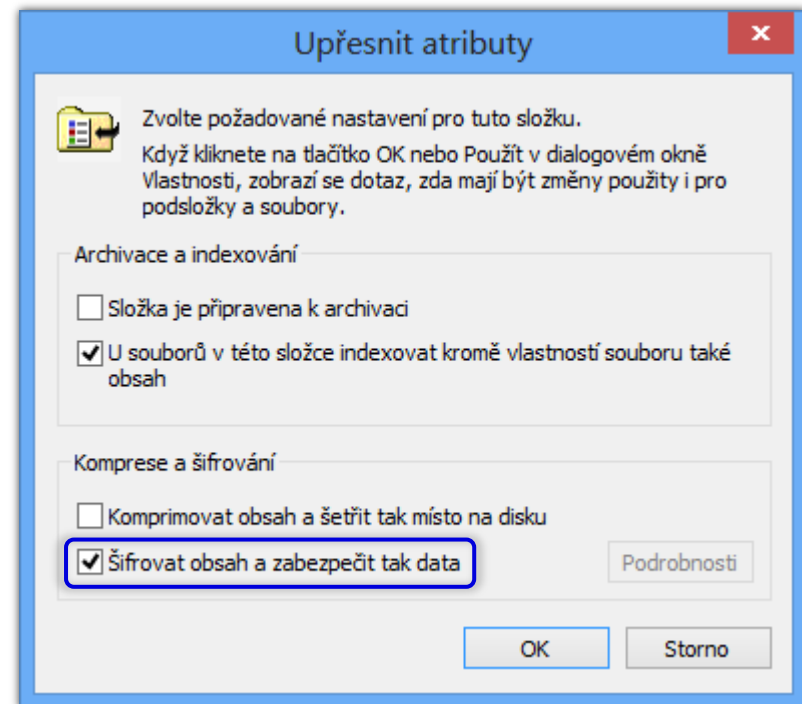
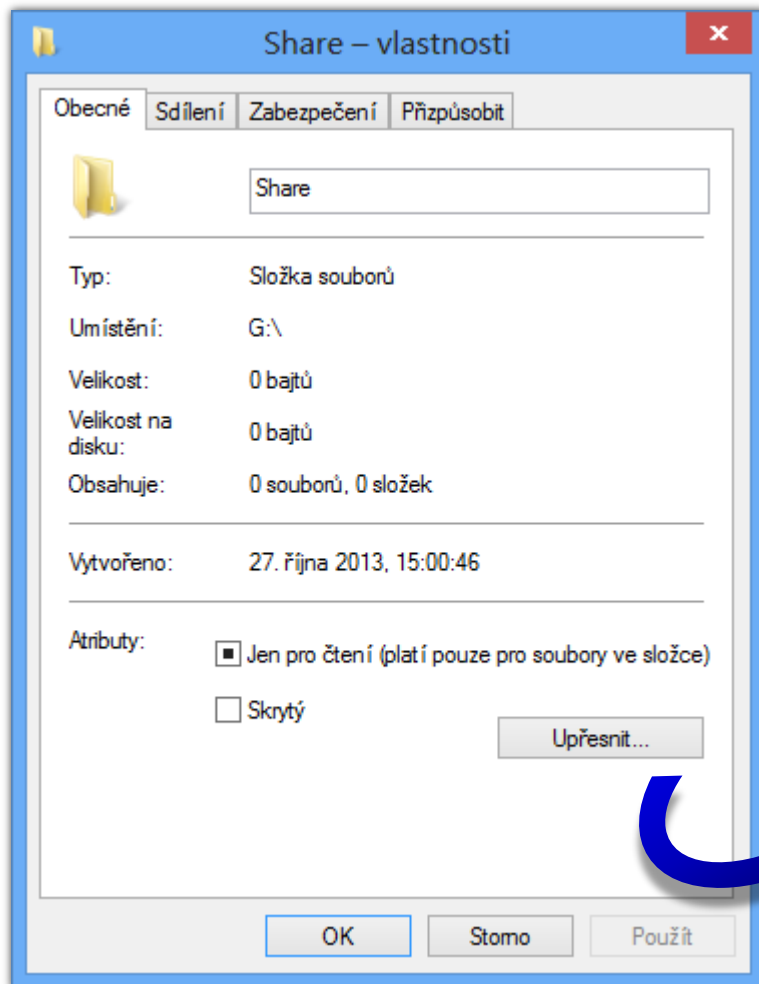
Výběr monitorovaných oprávnění

EFS (Encrypted File System)

- Pouze u edicí Pro a Enterprise
- Šifrování jednotlivých souborů
 - Zabezpečení na úrovni dat
 - Šifrování na úrovni uživatele
 - Nelze šifrovat systémové soubory
- Služba souborového systému NTFS
 - Nelze použít u souborových systémů FAT ani FAT32
- Transparentní uživateli
 - Práce s šifrovanými soubory stejná jako s normálními

Šifrování obsahu souborů (a složek)

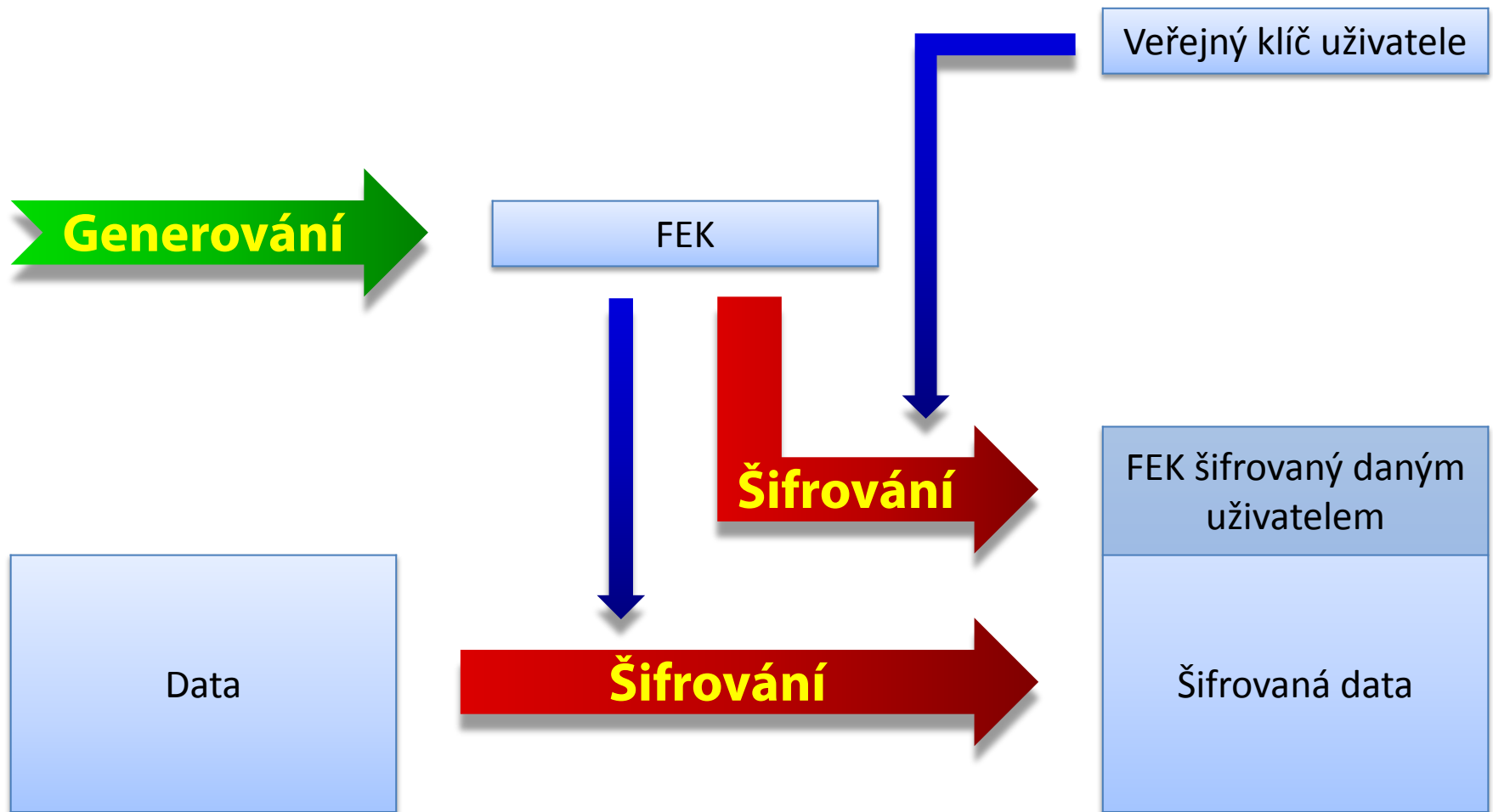
Šifrování

- Založeno na hybridní kryptografii
 - Data šifrována (a dešifrována) sdíleným klíčem (FEK, *File Encryption Key*) pomocí symetrické kryptografie
 - FEK klíč šifrován veřejným (a dešifrován privátním) klíčem uživatele pomocí asymetrické kryptografie
- Výhody hybridní kryptografie
 - Rychlé šifrování dat (symetrická kryptografie)
 - Bezpečné sdílení FEK klíče (asymetrická kryptografie)
 - Jednoduchá (a také efektivní) realizace přístupu více uživatelů k šifrovaným souborům

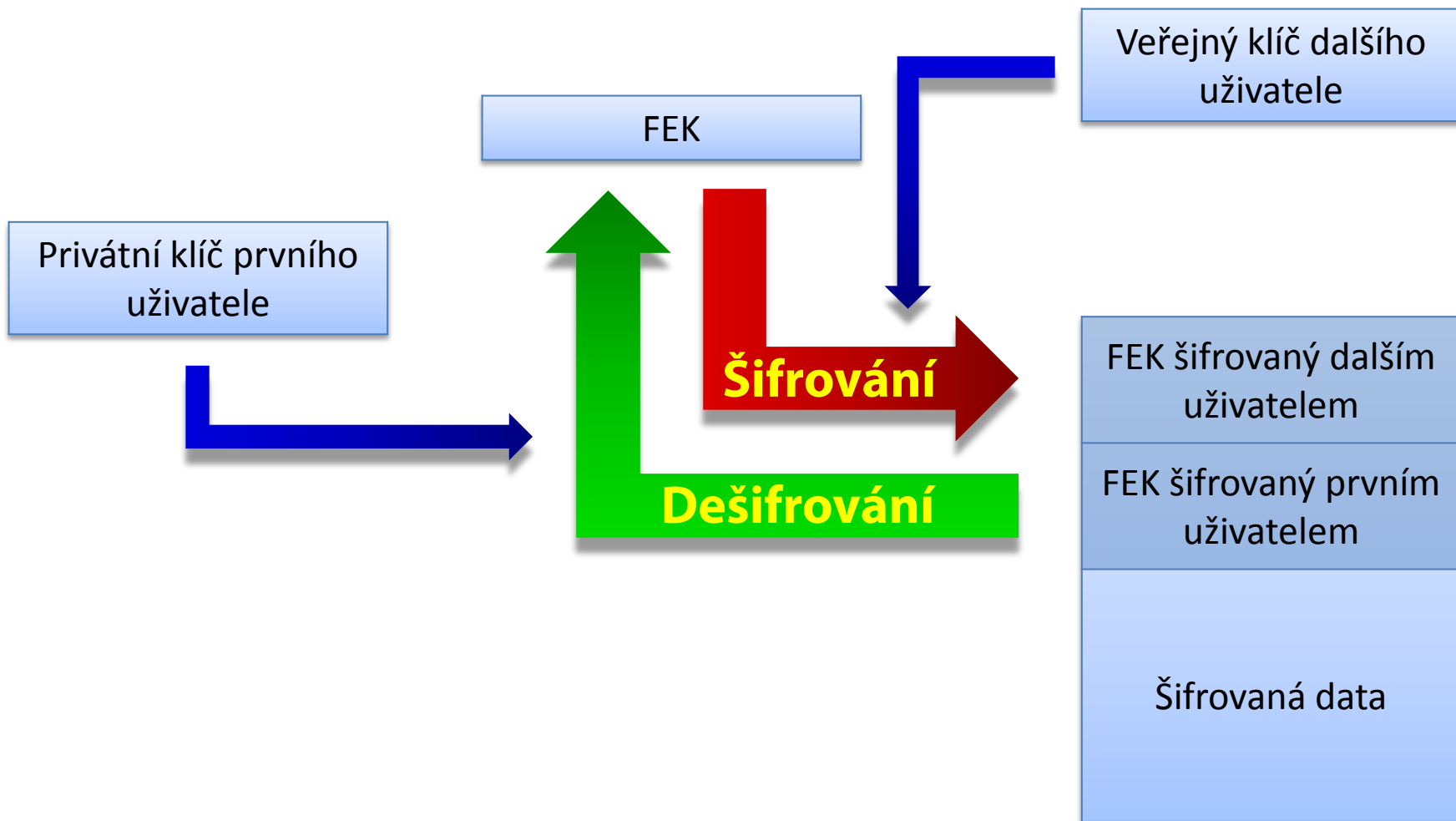
Klíče

- FEK klíč (*File Encryption Key*)
 - Unikátní pro každý šifrovaný soubor
 - Generován při šifrování souboru prvním uživatelem
- Veřejný klíč (*public key*)
 - Uložen ve formě certifikátu v úložišti certifikátů
 - K dispozici všem uživatelům
- Privátní klíč (*private key*)
 - Uložen ve formě certifikátu v úložišti certifikátů
 - K dispozici pouze danému uživateli

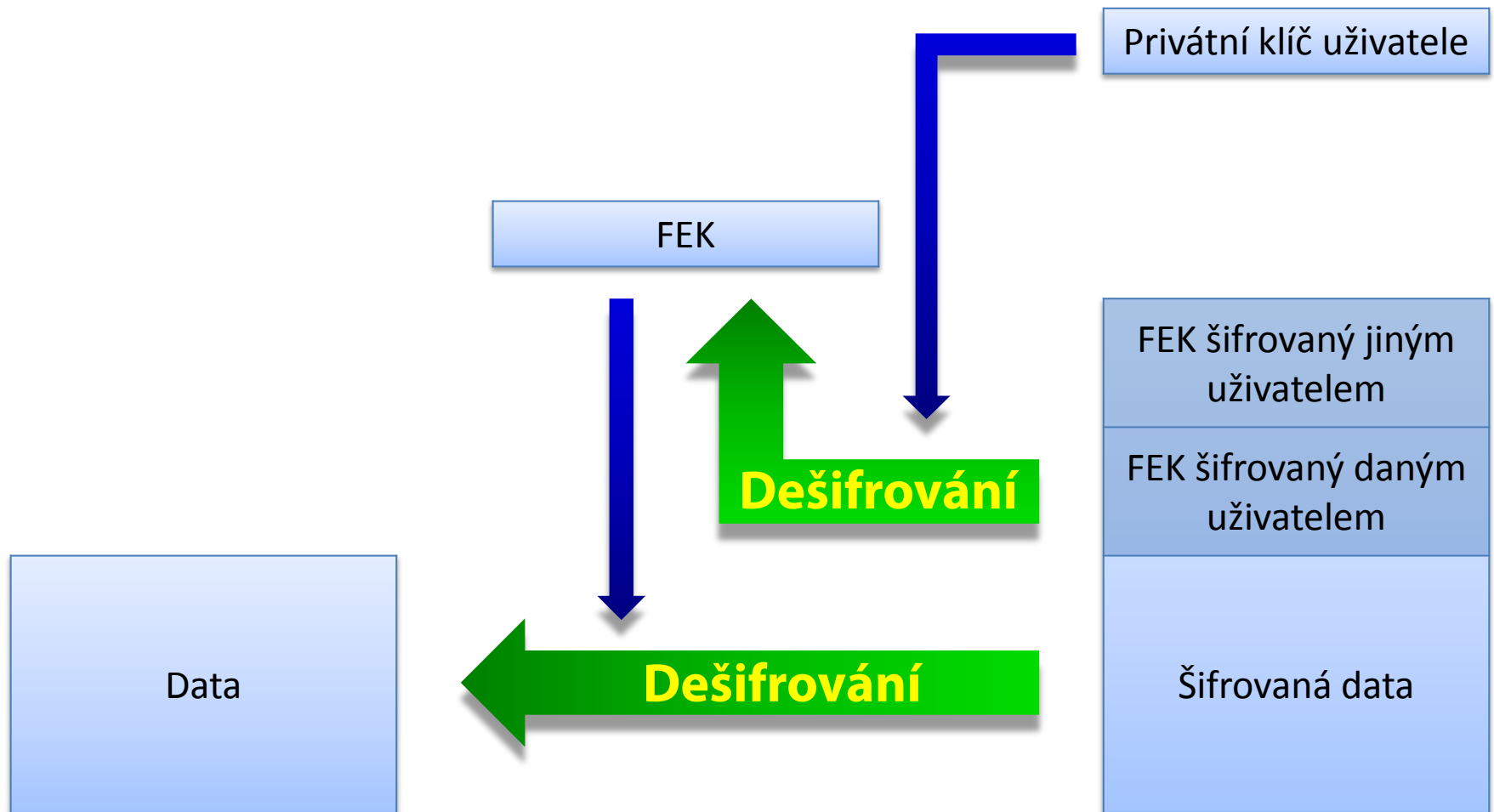
Šifrování souboru prvním uživatelem

Šifrování souboru dalším uživatelem

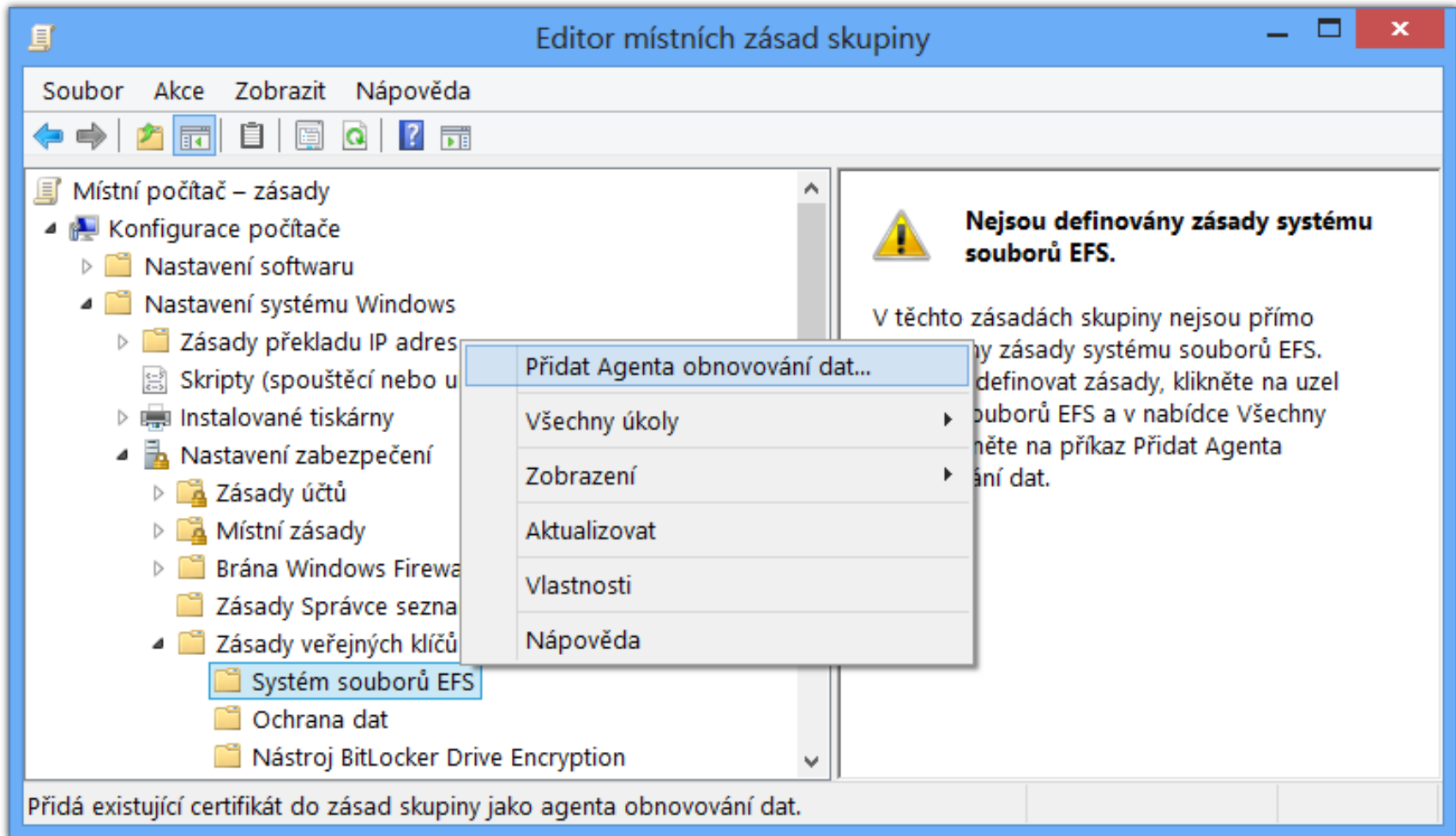
Dešifrování souboru uživatelem

Agent obnovení (RA, Recovery Agent)

- Umí dešifrovat jakákoliv data zašifrovaná pomocí EFS v době po jeho vytvoření
 - Při šifrování je FEK klíč (navíc) automaticky zašifrován pomocí veřejného klíče agenta obnovení
 - Zašifrování dříve vytvořených FEK klíčů pomocí **cipher /u**
- Vytvoření agenta obnovení
 - 1) Vygenerování veřejného a privátního klíče agenta obnovení (certifikátu) pomocí **cipher /r:<název>**
 - 2) Vytvoření agenta obnovení (RA) v zásadách skupiny importováním certifikátu obsahujícího veřejný klíč

Vytvoření agenta obnovení

BitLocker

- Pouze u edicí Pro a Enterprise
- Šifrování celých oddílů disků
 - Zabezpečení na úrovni dat
 - Šifrování na úrovni počítače
 - Lze šifrovat i systémový oddíl (systémové soubory)
- Chrání integritu operačního systému
 - Nemožnost externí modifikace systémových souborů
- Pro šifrování a dešifrování se používá sdílený klíč (FVEK, *Full Volume Encryption Key*)

Základní pojmy

- TPM (*Trusted Platform Module*)
 - Speciální čip (většinou na základní desce) pro uložení celého (nebo části) FVEK klíče
- PIN (*Personal Identification Number*)
 - Heslo ověřované při startu počítače
 - Uloženo v TPM čipu nebo na klíči pro start
- Klíč pro start (*Startup key*)
 - Zařízení USB obsahující soubor s celým (nebo částí) FVEK klíče (tzv. *keying material*)

BitLocker režimy

- Pouze TPM
- TPM + PIN
- TPM + Klíč pro start
- TPM + PIN + Klíč pro start
- BitLocker bez TPM

Pouze TPM

- Klíč pro dešifrování dat je uložen na TPM čipu
 - Nejméně bezpečný režim (celý FVEK v TPM čipu)
- Plně transparentní uživateli
 - Dešifrování obsahu probíhá automaticky
- Chrání proti
 - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
 - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí
- Nechrání proti
 - Zpřístupnění dat při odcizení počítače

TPM + PIN a/nebo klíč pro start

- Při použití TPM pouze s PINem
 - Uložení celého FVEK klíče i PINu v TPM čipu
- Při použití TPM s klíčem pro start a/nebo PINem
 - Uložení $\frac{1}{2}$ FVEK klíče v TPM čipu a $\frac{1}{2}$ na klíči pro start
 - Při použití PINu je PIN uložen na klíči pro start
- Chrání proti
 - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
 - Zpřístupnění dat při odcizení počítače
 - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí

BitLocker bez TPM

- Celý FVEK klíč je uložen na klíči pro start
 - Klíč není nijak chráněn (žádné šifrování apod.)
- Chrání proti
 - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
 - Zpřístupnění dat při odcizení počítače
- Nechrání proti
 - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí

Dešifrování oddílu (při použití TPM)

- 1) Aktualizace PCR registrů TPM čipu
- 2) Dešifrování (celého nebo $\frac{1}{2}$) FVEK klíče pomocí klíče daného obsahem PCR registrů TPM čipu
 - Při jakékoliv změně bootovacího prostředí (procesu bootování) nebude možné FVEK klíč dešifrovat
- 3) Doplnění 2. $\frac{1}{2}$ FVEK klíče z klíče pro start
- 4) Ověření PINu
- 5) Dešifrování obsahu oddílu disku pomocí FVEK klíče

Agent obnovení (Recovery Agent)

- Umí dešifrovat oddíly disku zašifrované pomocí technologie BitLocker
- Založen na certifikátech
 - Importování certifikátu s veřejným klíčem, jenž bude použit pro zašifrování FVEK klíče, v zásadách skupiny
 - Zašifrovaný VFEK klíč je uložen na šifrovaném oddíle
- Obnovení dat
 - **manage-bde.exe -unlock <oddíl> -Certificate -ct <otisk> [-PIN]**

BitLocker To Go

- BitLocker umožňující šifrování oddílů USB disků
- Lze nastavit v edicích Pro a Enterprise
 - Číst a zapisovat lze ve všech edicích Windows 7/8/10
 - U předchozích verzí systému Windows lze pouze číst (vyžaduje BitLocker To Go Reader)
- Data chráněná heslem nebo čipovou kartou
 - Nepotřebuje TPM čip
- Možnost zakázat zápis na USB disky nechráněné technologií BitLocker